

Vděk bláznovi

Zlínský rodák Vladimír Hučín za normalizace ničil výbušninami vývěsky, odpálil transparent „Se Sovětským svazem na věčné časy a nikdy jinak“, narušoval manifestace atd. Mělo to smysl? Dnes konečně víme, že ano.

Hrdina nebo blázen? Kdo se chtěl postavit komunistickému režimu v sedmdesátých a osmdesátých letech, nemohl to mít v hlavě v pořádku. Režim, který spoléhal na vlastní i sovětské tanky (a opatrnost Západu), nešlo porazit a každý, kdo byl trochu inteligentní, si to spočítal. Kdo tu dobu zažil, to sám dobře ví. Byla to doba úniků, života v komunitách, odporu v mezích zákona, ale nebyla to doba boje.

Dnes už máme razítkem potvrzeno, že při nejmenším jeden muž se do válečného tažení proti normalizátorům vydal.

MINISTERSTVO OBRANY ČESKÉ REPUBLIKY
VYDÁVÁ
OSVĚDČENÍ

podle § 6 odst. 3 zákona č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu
Čj. 262002426/12/2014–1027

Vladimír HUČÍN
narozený dne 25. května 1952 ve Zlíně
státní občan České republiky
byl v době nesvobody
ÚČASTNÍKEM ODBOJE A ODPORU PROTI KOMUNISMU

Jmenovaný splnil všechny podmínky pro přiznání statusu účastníka odboje a odporu proti komunismu, a to z titulu následující činnosti, která je odbojem a odporem proti komunismu ve smyslu § 3 odst. 1 a § 3 odst. 2 písm. a) zákona č. 262/2011 Sb.:

- v období od roku 1973 do 17. listopadu 1989 soustavná a dlouhodobá aktivní činnost proti komunismu, spočívající v přípravě a realizaci akcí srovnatelných s ozbrojeným bojem; dále v koncipování a rozšiřování letáků a jiných dokumentů zaměřených proti totalitnímu režimu v Československu

Jmenovanému se současně na základě § 5 zákona č. 262/2011 Sb. přiznává postavení válečného veterána ve smyslu zákona č. 170/2002 Sb., o válečných veteránech.

V Praze dne 28. dubna 2014

Za ministra:
Mgr. Daniel KOŠTOVAL

Vladimír Hučín získal osvědčení účastníka třetího odboje, a co víc: také statut veterána, který se vydává jen těm, kteří s režimem opravdu bojovali.

Ocenili jsme blázna? Blázna, který si to neuměl spočítat? Ano.

Samozřejmě, ne vše je otázkou počtů. Zvláště důležité je to vědomí dnes, kdy se mnozí historikové a badatelé snaží představit naši nedávnou minulost v poněkud lepším světle (ve skutečnosti se jen snaží prosvětlit tmu). Argumentují právě tím, že se normalizační režim těšil podpoře velké části společnosti.

A mají pravdu. Stejně jako ti, kteří tvrdí, že Hitler se také v určité fázi své vlády těšil podpoře nemalé části svých soukmenovců. Jenomže jde o to, že prosté přečíslení nevyovídá nic o tom, který boj je spravedlivý a který ne.

Koneckonců boj za lidskou svobodu, za osvobození otroků, který se někdy zdá bezvýchodný, se vede i dnes: nic na tom nemění fakt, že existují lidé, kteří jsou otroky rádi. Je jich v různých systémech různý počet, ale vždy existují ti, kterým právě toto vyhovuje. Jsou rádi, když otroci zůstávají otroky, protože taková společnost se velmi snadno organizuje. A některým (ale opravdu jen některým) nabízí skvělé možnosti k seberealizaci, že.

Hučín nebyl poslušný panák

Hlasy, které zpochybňují boj za svobodu, zpochybňují existenci institucí nekompromisně hledajících pravdu o minulosti, zpochybňují odkaz politických vězňů a zlobnost komunistického režimu ve všech jeho fázích. Leckdy jsou to hlasy těch, kteří nemají před očima minulost, ale vlastní budoucnost. Nebo jen odraz minulosti ve svých zmatených představách. Mnozí by se té minulosti rádi zbavili nebo ji vyměnili za jinou. Je možné, že jejich motorem je ve skutečnosti strach z pravdy, která se v té minulosti skrývá (a která je tak nemilosrdná i v přečíslení). „vysvobození z řetězů strachu a útlaku je možné, jen když víme, co se stalo, a nenatíráme minulost cukrovou polevou,“ řekl nedávno prezident Gauck.

Boj za svobodu má smysl bez ohledu na počet bojovníků, to je nekompromisní vzkaz Vladimíra Hučína. Po válce měli mnozí pocit, že všichni Němci jsou špatní, protože se na první pohled zdálo, že všichni sloužili Hitlerovi. Odbojová skupina Weisse Rose byla směšná skupinka mnichovských intelektuálů, kteří roznesli pár protinacistických letáků a byli za to popraveni stětím. Nic nezměnili, jen ztratili své životy. Jejich boj dostal smysl až zpětně a bude ho mít i v budoucnosti: kvůli nim totiž není dnes možné nadávat Němcům, že jsou přísluhovači Hitlera, stejně jako Hučínovi vděčíme, že nejsme Husákovi poslušní panáci.

Minulost, to je soubor alternativ a také nevyšlapané cesty jsou cestami. Jen zpětně vidíme, že leckdy nezřetelné trajektorie vedou skutečně správným směrem a ty prošlapané davem míří na opačnou stranu. Nemá smysl si vyčítat, že jsme se zachovali tak nebo jinak. Ale má smysl vystopovat a vyznačit ty cesty, které jsme tehdy neviděli nebo nechtěli vidět.

Vladimír Hučín byl sám, byl umanutý, doplatil na to a doplácel na to ještě dlouho po pádu režimu, který pomáhal zbourat. Protože režimy se mění a lidé zůstávají. Ti lidé, kteří šli opačným směrem, byli v obrovském přečíslení a jsou v něm nejspíš stále. Jejich osobní kariéry třebaš vypovídají o tom, že jejich soukromé trajektorie byly bezpečné, klidné a účelné. Zdálo by se z jejich pohledu, že správné.

Ale nemusí to tak být. Příběh Vladimíra Hučína, toho veterána boje proti normalizaci, ukazuje, že ta doba nebyla dobou nehybnosti a apatie. Jen se nám takovou zdála.
